

De dracht van Maria Kuijer

HENK VAN HEES

Op zaterdag 22 januari jl. stond onze Oudheidkamer in het teken van de “Eemnesser” (regionale) klederdracht! Enkele maanden eerder werden we benaderd door Marieke Kuijer, dochter van Aart Kuijer, vroeger woonachtig op Wakkerendijk 150. Ze bood de originele klederdracht van haar grootmoeder Maria Kuijer-Kuijer (1877-1954) als schenking aan bij de Historische Kring Eemnes.

We waren verrukt over deze schenking omdat dit een bijna compleet geheel was van de dracht zoals die vroeger werd gedragen door rooms-katholieke vrouwen uit onze omgeving. Bovendien ziet de kleding er, gezien de leeftijd, nog uitzonderlijk goed uit.

Het betrof:

- een lila omslagdoek met een stukje opgenaaid karton; dit komt niet vaak voor.
- een blauwpaarse omslagdoek zonder karton.
- een zwarte omslagdoek voor de rouw, zonder karton
- een kraplap, die hoog is aan de voorkant voorzien van een stukje “boerenbedrog” (d.w.z. een opgezet stukje broderiekant).
- een zwart jak
- een zwarte rok met plooitjes aan de achterkant
- twee zwarte schorten
- één grijze werkschort
- een zwart mutsje of ondermuts, die gedragen werd bij het werk

In de koffer waarin deze kleding vele jaren bewaard is, zat ook nog het ouderwetse boerenpetje van grootvader Jan Kuijer (1870-1957). Aan het geheel ontbraken de sieraden en de witte vierkante muts.

Nadat we, als Historische Kring Eemnes deze schenking geaccepteerd hadden, deed Marieke Kuijer het verzoek om de kleding op een bepaalde dag officieel op een pop te tonen aan de familie Kuijer

Aan dit verzoek werd gevolg gegeven en op zaterdag 22 januari jl. kwamen 23 fa-

Jan Kuijer (1870-1957) en Maria Kuijer (1877-1954). Foto Van Agtmaal.

Maria Kuijer (1877-1954) bij de boerderij Wakkerendijk 150. Foto Van Agtmaal.

Maria Kuijer (1877-1954) in de deuropening bij boerderij Wakkerendijk 150. Foto Van Agtmaal.

◀ Jan Kuijer (1870-1957) en Maria Kuijer (1877-1954) .Foto Van Agtmaal.

Jan Kuijer (1870-1957) en Maria Kuijer (1877-1954) in de zondagse dracht. De foto moet korte tijd voor het overlijden van Maria Kuijer in 1954 gemaakt zijn.

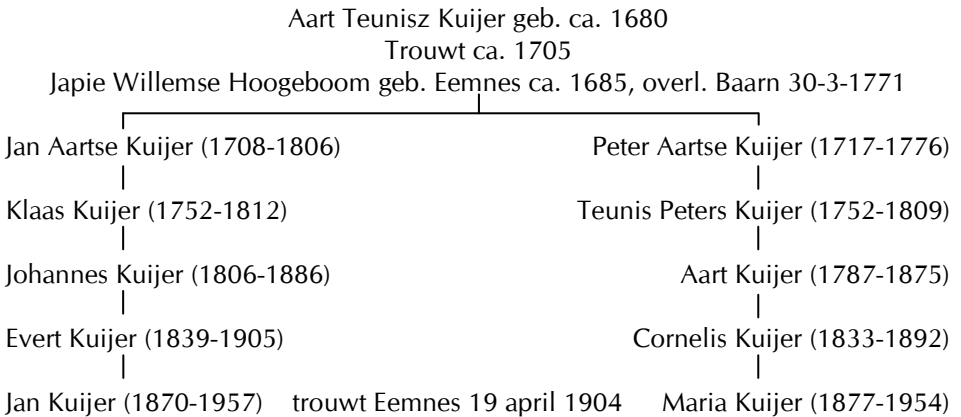
milieleden van Maria Kuijer-Kuijer bij elkaar in onze Oudheidkamer. Onder hen was mevr. Kuijer-van den Hoven (92 jaar), schoondochter van Maria Kuijer, indertijd getrouwd met Aart Kuijer. Zij had de kleding al die jaren zo netjes weten te bewaren.

Jos Eggenkamp-de Bruijn van de klederdrachtwerkgroep liet alle kledingstukken aan de familie zien en gaf er uitleg bij. Er gingen allerlei foto's rond van Maria Kuijer en haar man, die meteen gescand werden. Ook werden allerlei verhalen genoteerd. Tot slot werd er een groepsfoto gemaakt rond de pop met de klederdracht van Maria Kuijer.

WIE WAS MARIA KUIJER-KUIJER?

Ze werd geboren te Hoogland op 7 oktober 1877. Op 19 april 1904 trouwde ze in Eemnes met Jan Kuijer (1870-1957), boer op Wakkerendijk 150. Vanaf dat moment woonde ze in Eemnes. Maria en Jan waren heel verre familie, getuige hun zelfde achternaam.

Die verwantschap liep als volgt:

Maria en Jan kregen acht kinderen. Dat waren drie dochters: Marie. Heintje en Trijn (Catrien) en vijf zonen: Jan, Kees, Evert, Gijs en Aart. Na deze acht kwam er nog een negende kind. Dit was een meisje dat met zes maanden te vroeg werd geboren en daardoor niet levensvatbaar was. Maria en Jan bleven tot hun dood op de boerderij wonen ook nadat hun zoon Aart en zijn vrouw het bedrijf hadden overgenomen.

Staan: Aart (1912-1988), Marie (Mie) (1906-1944), Jan (1910-1993) en Kees (1909-1978).
Zittend: Catrien (Trijn) (1916-1999), Heintje (1906-1987), moeder Maria Kuijer-Kuijer (1877-1954),
vader Jan Kuijer (1870-1957), Gijs (1914-1983) en Evert (1907-1973).
De foto is gemaakt in 1944 t.g.v. het 40-jarig huwelijksfeest van Jan en Maria Kuijer.

Maria Kuijer (1877-1954); ze draagt de vierkante muts.

Jos Eggenkamp-de Bruijn en Henk van Hees geven uitleg bij de kleding van Maria Kuijer voor de familie. Foto Peter Scholte.

DE KLEDING

Het is moeilijk te zeggen hoe oud deze kleding is. Dateert het van 1904 na haar huwelijk? We mogen er in ieder geval niet van uit gaan dat alle kledingstukken even oud zijn. Er werd van tijd tot tijd het nodige vervangen. Volgens deskundigen mogen we er van uit gaan dat de kledingstukken gemiddeld zo'n 70 à 80 jaar oud zijn. Als bewijs daarvoor hebben we een serie foto's uit 1935. Ze zijn gemaakt door de bekende fotograaf Van Agtmaal uit Baarn. Het zijn prachtige foto's waarop Maria Kuijer als de boerin in een tafereel is gezet met melkrek, melkbussen, klompen en op enkele foto's ook met haar pijprokende man Jan Kuijer. We kunnen er van uit gaan dat de kleding, die ze op deze foto's draagt, dezelfde is als die nu door de familie Kuijer geschonken is.

Er is ook een foto bij waarop ze niet de officiële vierkante muts op heeft maar een zwart mutsje, de werkmuts. Volgens de familie werd er onder dit mutsje op het hoofd melk gesmeerd zodat het goed bleef zitten. Volgens de kleinkinderen was

De familie Kuijer verzameld rond de klederdracht van Maria Kuijer-Kuijer op 22 januari 2011.

*Staande v.l.n.r. Frans Mooij, Erwin Kuijer, Pop met kleding van Maria Kuijer, Toon Steenbeek, Jan Kuijer Evertzoon, Jet Steenbeek-van Houten, Michaela Kuijer-Ruijter, Joke Mooij-Kuijer, Marion v.d. Burgwal-Steenbeek, Irmgard Wortel, Martha Kuijer-van Eijden, Liesbeth Kuijer, Harry van Breukelen, Judith Kuijer (dochter van Joop), Jan Kuijer Aartzoon.
Zittend v.l.n.r. Jan v.d. Berg, Gerda Steenbeek, Ali v.d. Berg-Kuijer, Bep Kuijer-v.d. Hoven (vrouw van Aart), Greet Wortel-Kuijer, Marieke Kuijer en Ton Kuijer. Foto Peter Scholte*

hun grootmoeder aan het eind van haar leven helemaal kaal met aan de voorkant nog een lokje. Bij de meeste kleinkinderen leeft grootmoeder alleen nog in de herinnering met haar grijze werkschort, zwarte rok en zwart mutsje. De mooie kleren waren alleen voor zon- en feestdagen

DANK

De Historische Kring Eemnes is de familie Kuijer bijzonder dankbaar voor deze schenking. Nu kunnen we tot in lengte van dagen heel tastbaar aan ons nageslacht laten zien hoe onze klederdracht er vroeger uit zag. Het was op 22 januari een soort reünie van de familie Kuijer waaraan we ook nog mooie foto's hebben overgehouden.